

STRATEGIE UDRŽITELNOSTI ČZU 2025+

AKTUALIZACE STRATEGIE UDRŽITELNOSTI 2030
ČESKÉ ZEMĚDĚLSKÉ UNIVERZITY V PRAZE

Česká zemědělská
univerzita v Praze

Univerzita plná života

Realizováno v rámci projektu NPO Podpora zelených dovedností a udržitelnosti na ČZU,
reg. č. NPO_CZU_MSMT-2125/2024-4

**Financováno
Evropskou unií**
NextGenerationEU

**NÁRODNÍ
PLÁN OBNOVY**

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Schváleno Kolegiem rektora České zemědělské univerzity v Praze – 9. prosince 2024
Projednáno Akademickým senátem České zemědělské univerzity v Praze – 12. prosince 2024

Univerzita plná života

CZU.CZ

Obsah

1 / Úvod	7
2 / Udržitelný rozvoj na ČZU	8
Milníky udržitelného rozvoje na ČZU	9
Vize udržitelného rozvoje na ČZU	10
Mise ČZU v oblasti udržitelného rozvoje	10
3 / Oblasti udržitelného rozvoje na ČZU	12
Oblast 1: Řízení udržitelného rozvoje	13
Oblast 2: Věda, výzkum, vzdělávací a tvůrčí činnost	14
Vzdělávání k udržitelnému rozvoji	14
Udržitelný výzkum a vývoj	14
Propagace a popularizace udržitelnosti	14
Oblast 3: Provoz univerzity	16
Energie a energetický management	16
Doprava	18
Budovy a infrastruktura	19
Hospodaření s vodou a modrozelená infrastruktura	20
Odpady	21
Biodiverzita a mikroklima	22
Oblast 4: Lidé, zdraví a sociální soudržnost	24
Oblast 5: Vztahy a spolupráce	26
Komunity a partnerství	26
Dodavatelsko-odběratelské vztahy	27
Charita a podpůrné činnosti pro lidi v nouzi	28
4 / Závěr	29

V posledních desetiletích se stal udržitelný rozvoj stěžejním cílem napříč všemi sektory lidské činnosti. Zdravá planeta spolu s rovnými sociálními podmínkami jsou základem lidského blahobytu a globální hospodářské prosperity, kterých by se nemělo dosahovat na úkor budoucích generací.

Ve snaze přispět k řešení globálních problémů představila OSN v roce 2015 dokument Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030 (dále jen Agenda 2030), jehož podstatnou část představuje 17 Cílů udržitelného rozvoje (Sustainable Development Goals – dále jen SDGs). K jejich plnění se v roce 2017 zavázala Česká republika schválením dokumentu Strategický rámec Česká republika 2030 (ČR 2030). V rámci komplexního řešení negativních dopadů způsobených klimatickou změnou představila Evropská komise v prosinci 2019 dokument Zelená dohoda pro Evropu (dále jen Zelená dohoda) s cílem postupného snižování emisí a dosažení klimatické neutrality do roku 2050.

Při hledání řešení globálních problémů hrají univerzity klíčovou roli nejen díky vědecké a výzkumné činnosti, ale také pro svou vzdělávací roli – vzděláváním budoucích generací a šířením vědeckých poznatků do společnosti.

Česká zemědělská univerzita v Praze (dále jen ČZU) se jako jedna z výzkumných a vzdělávacích institucí v České republice plně hlásí ke společenské odpovědnosti a k implementaci principů udržitelnosti vyjádřených v 17 SDGs, a to v kontextu s politikou Zelené dohody, Strategického rámce České republiky 2030 (dále jen ČR 2030), Strategického záměru ministerstva pro oblast vysokých škol na období od roku 2021 (dále jen SZ MŠMT 2021) a Strategického rámce cirkulární ekonomiky České republiky 2040.

Přestože ČZU patří mezi průkopníky v oblasti udržitelnosti mezi českými vysokými školami (což opakovaně potvrzují výsledky mezinárodních žebříčků udržitelnosti) a první CSR Strategii přijala již v roce 2018 a první Strategii udržitelnosti v roce 2020, stále ještě existuje prostor pro větší integraci principů udržitelnosti do interních procesů, tak aby je reflektovalo každé přijímané rozhodnutí. Z tohoto důvodu bylo rozhodnuto o aktualizaci stávající Strategie udržitelnosti a definování nových strategických cílů tak, aby ČZU přispěla k plnění závazků přijatých v Zelené dohodě a Cílech udržitelného rozvoje.

2 / Udržitelný rozvoj na ČZU

ČZU se v roce 2018 přihlásila k zásadám Corporate Social Responsibility (CSR) s důrazem na udržitelný rozvoj a přijala jako jeden ze strategických dokumentů svoji první CSR Strategii, kterou v roce 2020 nahradila Strategie udržitelnosti ČZU 2030. Od roku 2018 je pravidelně (ročně) vydávána CSR Zpráva (Zpráva o udržitelnosti ČZU od roku 2023).

Univerzita dlouhodobě pracuje na výzkumu, vývoji a vzdělávání v oborech týkajících se ochrany přírody a krajiny, potravinové bezpečnosti či precizního zemědělství a lesnictví, a to nejen v rámci České republiky, resp. Evropy, ale se zásadním zaměřením na rozvojové země (programy Fakulty tropického zemědělství).

Také v rámci vlastního provozu postupným zaváděním různých opatření ČZU dlouhodobě usiluje o snižování negativních dopadů z vlastní provozní činnosti ve shodě s principy udržitelného rozvoje (snižování dopadů na životní prostředí, komunity atd.).

Již v roce 2013 byl osazen první zdroj obnovitelné energie (fotovoltaické panely – FVE) na budově Technické fakulty, v roce 2024, tedy v roce vydání aktualizace Strategie udržitelnosti, má ČZU instalováno celkem šest zdrojů obnovitelné energie (4x FVE, 2x tepelná čerpadla). V rámci rekonstrukcí a nové výstavby se ČZU zaměřila zejména na tzv. modrozeleňou infrastrukturu (hospodaření s dešťovou vodou a zelené střechy a stěny) a snížení energetické náročnosti budov. Dvě ze tří nově postavených budov mají jako zdroj pro vytápění a ohřev teplé užitkové vody osazena tepelná čerpadla.

ČZU zaváděním opatření plynoucích z přijatých strategických dokumentů, jako jsou např. Strategický záměr vzdělávací a tvůrčí činnosti ČZU na období od roku 2021 (SZ ČZU 2021), který je plně postaven na principech udržitelnosti, Plán genderové rovnosti ČZU 2022, Etický kodex ČZU a další, naplňuje také řadu sociálních cílů jako je inkluzivní a dostupné vzdělávání, snižování nerovností, podpora rovných příležitostí pro ženy a muže apod.

Od roku 2011 se ČZU v mezinárodních žebříčcích posuzujících udržitelný rozvoj univerzit a vzdělávacích institucí umisťuje na předních příčkách, a to především v pilíři zaměřeném na životní prostředí (např. žebříčky UI GreenMetric, QS World University Ranking a THE Impact Ranking).

ČZU usiluje o to, aby byla univerzitou společensky odpovědnou, která svým jednáním napomáhá k plnění Cílů udržitelného rozvoje (Sustainable Development Goals – SDGs) dle Agendy 2030. Z profilového zaměření ČZU vyplývá větší vazba na některé z cílů. Činnost ČZU se však svým zaměřením dotýká většiny SDGs.

Dlouhodobý zájem univerzity o témata a s tím spojená realizace opatření v oblasti udržitelnosti je graficky zobrazen formou „roadmapy“ na obrázku 1.

Milníky udržitelného rozvoje na ČZU

Obr. 1 Milníky udržitelnosti ČZU (roadmapa).

Vize udržitelného rozvoje na ČZU

ČZU jako lídr v udržitelném rozvoji, nejen mezi českými vysokými školami.

Vizí ČZU je být v oblasti vzdělávání a společenského působení předním představitelem v prosazování principů udržitelného rozvoje v rámci akademického světa.

Vize se opírá o tři základní pilíře:

1. Princip integrace udržitelnosti do výuky
2. Výzkum a inovace
3. Environmentální odpovědnost (snížení environmentální stopy univerzity)

Mise ČZU v oblasti udržitelného rozvoje

Misí ČZU je prosazování principů udržitelnosti v oblastech vědy, výzkumu a vzdělávání a propojování udržitelných řešení s praxí.

ČZU zavádí a podporuje vzdělávání v oblasti udržitelného rozvoje, přenáší výsledky výzkumu do praxe a tím přispívá k řešení současných výzev, a to především v profilových vzdělávacích a výzkumných oblastech, jako jsou Zemědělství; Potravinářství; Lesnictví; Vědy o Zemi; Biologie, ekologie a životní prostředí; Ekonomické obory.

FTZ

3 / Oblasti udržitelného rozvoje na ČZU

Aktualizovaná Strategie udržitelnosti definuje **pět** hlavních oblastí udržitelného rozvoje ČZU. Shrnuje stávající stav a definuje strategické a specifické cíle a indikátory plnění. Jednotlivé oblasti jsou propojeny s jednotlivými SDGs.

Společné cíle udržitelného rozvoje ČZU naplňuje jak prostřednictvím výzkumně-vzdělávacích činností jednotlivých fakult (více v kapitole Oblast 2: Věda, výzkum, vzdělávací a tvůrčí činnost), tak technickými opatřeními v kampusu univerzity (více kapitolách Oblast 1: Řízení udržitelného rozvoje a Oblast 3: Provoz univerzity) a sociálními opatřeními (více v kapitolách Oblast 4: Lidé, zdraví a sociální soudržnost a Oblast 5: Vztahy a spolupráce).

Definovaná rizika plnění Strategie udržitelnosti ČZU:

- Pro výchozí nastavení některých referenčních hodnot a pro sledování pokroku nejsou v současné době dostupná všechna potřebná data a není zajištěno jejich sledování.
- Pro dosažení některých cílů bude rozhodující zajištění způsobu financování.
- Míra zapojení jednotlivých součástí ČZU.
- Komunikace a míra motivovanosti zaměstnaných a studujících ke spolupráci při dosahování cílů.

Oblast 1: Řízení udržitelného rozvoje

Strategie udržitelnosti ČZU bude hlavní koncepcí udržitelného rozvoje pro všechny součásti univerzity, s definicí strategických cílů, opatření a indikátorů. V Plánech realizace budou pro každý cíl konkretizována opatření, indikátory a časový harmonogram. Pokrok bude reportován ve Zprávách o udržitelnosti. Opatření budou navržena s ohledem na vyváženost environmentálních, sociálních a ekonomických

dopadů a budou obsahovat určení odpovědnosti, financování (včetně externích zdrojů) a doporučení SWOT analýzy. Od roku 2018 vydává ČZU CSR Report a od roku 2023 Zprávu o udržitelnosti. Pro lepší koordinaci byla v roce 2022 jmenována prorektorka pro rozvoj a udržitelnost a ustavena Rada pro udržitelný rozvoj.

Cíle a indikátory plnění v oblasti 1 – Řízení udržitelného rozvoje		
Strategický cíl	Specifický cíl	Indikátor plnění
Zavést aktualizovanou Strategii udržitelnosti ČZU	Přijetí Strategie udržitelnosti ČZU jednotlivými součástmi ČZU do konce roku 2025	Závazek jednotlivých součástí ČZU k plnění Strategie udržitelnosti ČZU
Zpracovat v roce 2025 Plán realizace Strategie udržitelnosti pro rok 2026	Opatření a indikátory k dosažení cílů Financování a odpovědnost za opatření	Plán realizace Strategie udržitelnosti 2026 s harmonogramem Závazek součástí ČZU k plnění Plánu 2026
Do roku 2030 zpracovat Report udržitelnosti dle ukazatelů směrnice CSRD	Zajistit dostupnost dat pro Report udržitelnosti do konce roku 2025 (definování dat, definování požadavku na doplnění monitoringu atd.)	Zpracovaný Report udržitelnosti dle CSRD
Do roku 2030 vytvořit Dekarbonizační strategii ČZU	Zajistit dostupnost dat pro výpočet uhlíkové stopy do konce roku 2025 Zavést pravidelný výpočet uhlíkové stopy	Schválená Dekarbonizační strategie ČZU

Oblast 2: Věda, výzkum, vzdělávací a tvůrčí činnost

Vzdělávání je hlavní činností a posláním ČZU a jeho rozvoj s ohledem na plnění SDGs je zpracován v samostatném dokumentu SZ ČZU 2021. Dokument SZ ČZU 2021 definuje strategické oblasti působení, strategické cíle a opatření pro jejich naplňování. Naplňování SZ ČZU 2021 je zajišťováno na základě ročních Plánů realizace Strategického záměru a informace o naplňování cílů je zveřejněna ve Výroční zprávě o činnosti ČZU.

Vzdělávání k udržitelnému rozvoji

Strategický záměr ČZU 2021 podporuje SDG 4 (Kvalitní vzdělávání) s cílem vychovat absolventy, kteří přispějí k udržitelnému životu a praxi pro 21. století. ČZU integruje udržitelný rozvoj prostřednictvím nových programů a předmětů zaměřených na udržitelnost. V současnosti nabízí zhruba 120 studijních programů v oblasti ekologického zemědělství, energetiky, precizního zemědělství a lesnictví. Vzdělávání probíhá na úrovni bakalářské, magisterské, doktorské i celoživotního vzdělávání (CŽV) a Univerzity třetího věku (U3V), čímž propaguje udržitelnost i mezi širokou veřejností.

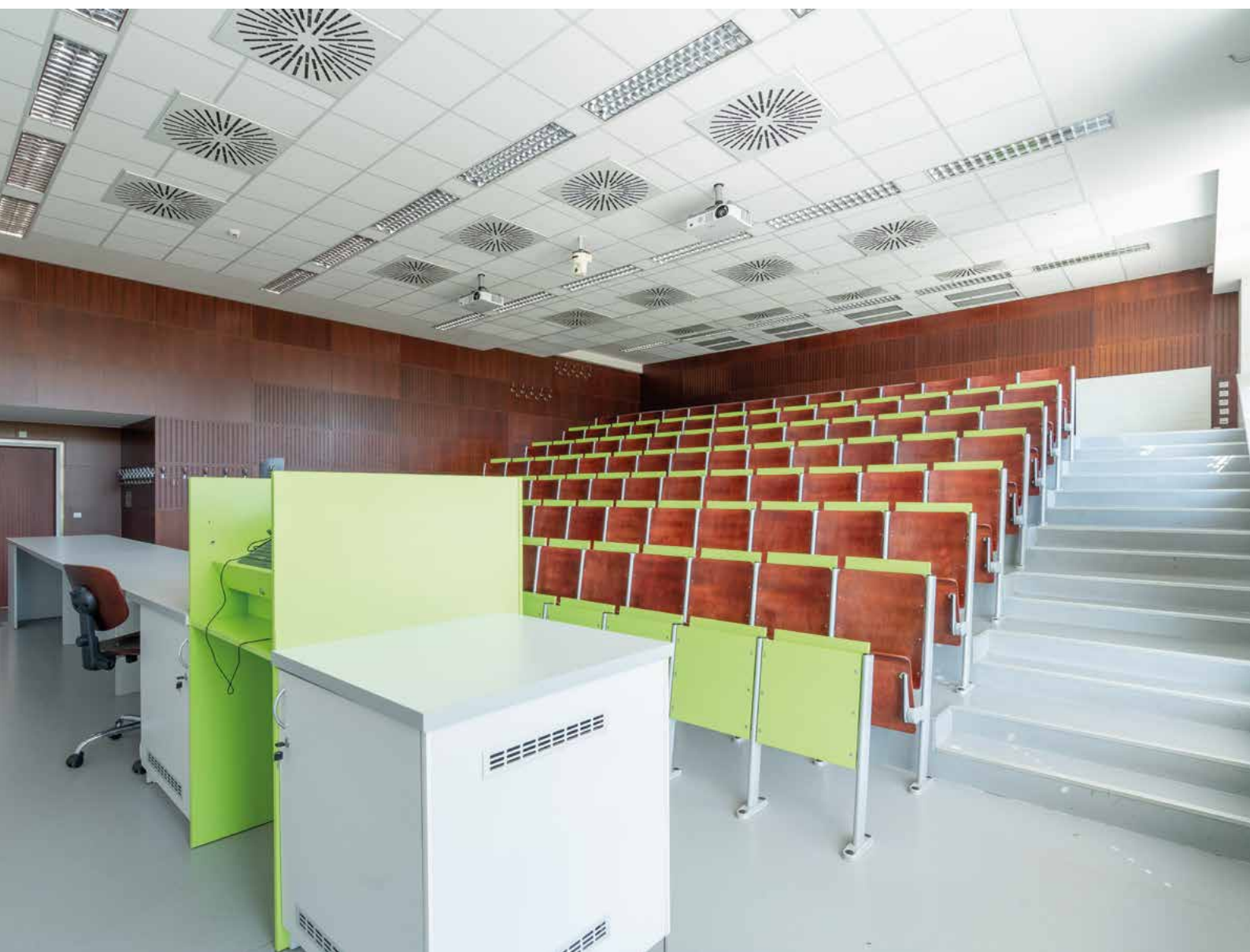
Udržitelný výzkum a vývoj

ČZU realizuje strategické výzkumné a vývojové aktivity zaměřené na ochranu přírody, udržitelné hospodaření, zemědělství, lesnictví a potravinovou bezpečnost. Mezinárodní projekty a výzkumné týmy, jejichž je ČZU součástí, podporují plnění SDGs v ČR i v rozvojových zemích (např. Kambodža, Zambie, Guatemala) v oblasti udržitelného pěstování, bioodpadu a potravinové bezpečnosti. ČZU je od roku 2006 členem sítě Euroleague for Life Sciences (ELLS) propojující evropské univerzity v oborech přírodních zdrojů, zemědělství a environmentálních věd.

Propagace a popularizace udržitelnosti

V rámci třetí role univerzity se ČZU zaměřuje na propagaci a popularizaci vědy a udržitelného rozvoje, je pořadatelem nebo účastníkem mnoha výstav, přednášek, konferencí a dalších akcí (Prague Science Film Fest, Země živitelka, CSR Konference apod.), témata udržitelnosti ČZU též propaguje a šíří pro veřejnost formou univerzitního magazínu Živá univerzita či podcastu Pocast plný života.

Cíle a indikátory plnění v oblasti 2 – Věda, výzkum, vzdělávací a tvůrčí činnost		
Strategický cíl	Specifický cíl	Indikátor plnění
Navýšit počet nových/inovovaných studijních programů nebo předmětů se vzděláváním v oblasti udržitelného rozvoje	Zavést informace o „udržitelnosti“ k programům, předmětům v akreditačních spisech a možnost tuto informaci reportovat	Počet nových/inovovaných „udržitelných“ programů/předmětů
Podporovat výzkum v oblasti udržitelného rozvoje	Zahrnout pravidla pro plnění SDGs do požadavků při přidělování interních grantů	Počet řešených výzkumných projektů podporujících plnění SDGs. Podíl projektů podporujících plnění SDGs vzhledem k celkovému počtu projektů.
Učinit téma udržitelnosti jedním z pilířů tzv. třetí role ČZU	Popularizace a propagace udržitelnosti pro širokou veřejnost	Počet aktivit (články, přednáška, kampaň apod.) zaměřených na specifické cíle udržitelného rozvoje
Informovat všechny studující o tématech udržitelnosti ČZU v rámci povinných předmětů, např. Úvodu do studia, zavést u všech studijních programů do roku 2026	Inovace příslušného předmětu	Počet nebo podíl inovovaných/zavedených Úvodů do studia s informací o udržitelnosti ČZU

Oblast 3: Provoz univerzity

Nejsilnější negativní dopad na životní prostředí a klima je identifikován v oblasti zajištění provozu areálu univerzity, jednotlivých budov a provozů. Rozsáhlá oblast je členěna do sedmi podoblastí. Jednotlivé podoblasti mají nastaveny vlastní strategické cíle. V rámci nastavení opatření pro splnění cílů bude nutné hledat taková opatření, která budou vyvážená zároveň z pohledu environmentálního, sociálního i ekonomického.

ČZU se dlouhodobě věnuje postupnému zavádění opatření ke snížení produkce přímých (např. postupná rekonstrukce kotelen) a nepřímých emisí (opatření ke snížení spotřeby nakupovaných energií), některá z opatření mohou přispět k plnění cílů v různých podoblastech (např. rekonstrukce kotelny přispěje jak ke snížení emisí, tak ke snížení spotřeby energie).

Energie a energetický management

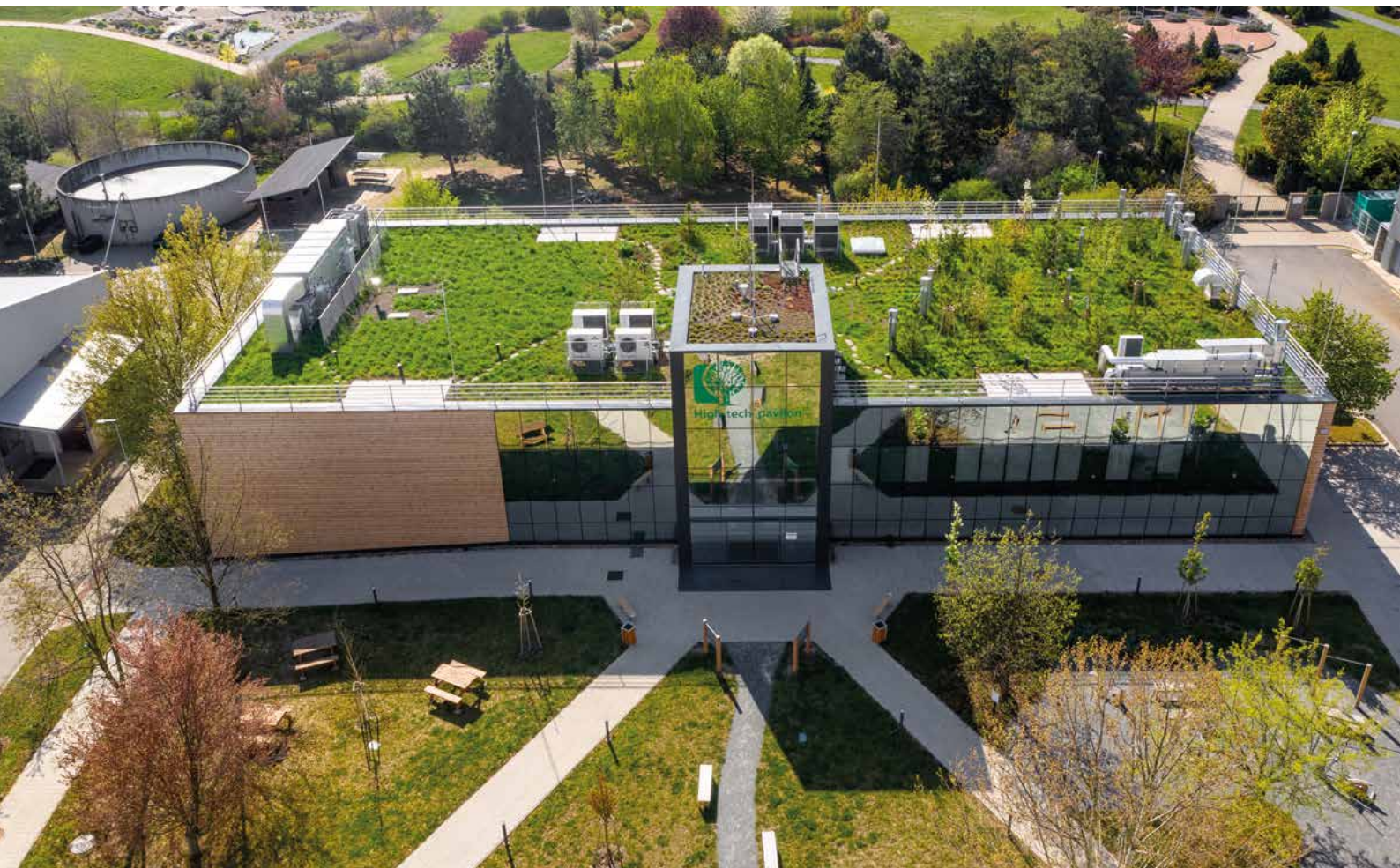

Spotřeba energie z fosilních zdrojů významně přispívá ke změně klimatu a má negativní dopady na životní prostředí a zdraví obyvatel, přičemž snížení těchto dopadů je ekonomicky náročné. Uhlíková stopa ČZU z roku 2018 ukazuje, že spotřeba energií (scope 1 a 2) představovala více než 70 procent emisí CO₂e.

ČZU používá elektrickou energii a zemní plyn a dlouhodobě zavádí opatření ke snížení spotřeby (rekon-

strukce budov, využití odpadního tepla). Od roku 2021 se daří spotřebu snižovat i přes růst podlahové plochy. V kampusu jsou instalovány čtyři fotovoltaické zdroje (92 kWp) a tepelná čerpadla, přičemž podíl měřené OZE činí 0,4 procenta. Vedení ČZU klade důraz na monitoring a využití SMART nástrojů k řízení spotřeby. V roce 2023 byl proveden energetický audit s identifikací úspor.

Cíle a indikátory plnění v oblasti 3 – Energie a energetický management		
Strategický cíl	Specifický cíl	Indikátor plnění
Implementovat jednotný systém automatizovaného energetického managementu pro optimalizaci spotřeby energií s ohledem na denní a sezonní rytmus do roku 2030	Doplnit čidla pro monitoring spotřeby a výroby energie	Zavedení systému pro automatickou optimalizaci a řízení spotřeby energií
Snížení celkové spotřeby energií u podlahové plochy o 10 % (do roku 2030) oproti roku 2023	Zpracovat Plán realizace energetických opatření včetně časového harmonogramu a plánu financování	Plán realizace energetických opatření
	Zpracovat Pravidla pro nákup „zelených“ elektrických spotřebičů a IT techniky	Pravidla pro nákup „zelených“ elektrických spotřebičů a IT techniky
	Snížit množství elektrospotřebičů (analýza počtu individuálně využívaných spotřebičů)	Počet individuálně využívaných elektrických spotřebičů
Do roku 2035 navýšit podíl energií z OZE z celkové spotřeby energií na 30 %	Zpracovat Plán realizace energetických opatření včetně časového harmonogramu a plánu financování (investice do OZE, nákup „zelené“ energie)	Celkové množství energie z OZE
Do roku 2035 systémově využívat tepelné zisky ze specifických provozů v rámci všech provozů ČZU (shromažďovací prostory, serverovny, laboratorní provoz, chladicí provoz apod.)	Do roku 2026 identifikovat a kvantifikovat specifické provoz s možností využití tepelných zisků (shromažďovací prostory, serverovny, laboratorní provoz, chladicí provoz apod.)	Kvantifikace využitelnosti tepelných zisků (%)

Doprava

Spotřeba paliv a emise z dopravy činí po spotřebě energií druhou nejvyšší položku emisí CO₂ e dle výpočtu uhlíkové stopy z roku 2018. Potenciál pro snížení emisí produkovaných dopravou ČZU byl identifikován ve dvou kategoriích:

1. Dojíždění studujících a zaměstnaných na ČZU (v roce 2023 projelo areálem ČZU průměrně 1 554 vozidel denně).

2. Služební a studijní cesty (dle výpočtu uhlíkové stopy z roku 2018 se jednalo o nejvyšší položku ze scope 3 s 12% podílem na celkové produkci CO₂e).

V roce 2024 bude dokončen nový koncept dopravy pro areál kampusu ČZU včetně realizace nového systému placeného parkování pro návštěvníky kampusu bez statusu studující nebo zaměstnané osoby na ČZU (tímto opatřením by mělo dojít ke snížení počtu vozidel v kampusu ČZU).

Cíle a indikátory plnění v oblasti 3 – Doprava

Strategický cíl	Specifický cíl	Indikátor plnění
Snížit emise z dopravy o 20 % do roku 2035 oproti hodnotě dle výpočtu uhlíkové stopy z roku 2018	Optimalizovat dopravu v areálu ČZU	Počet vozidel
	Zpracovat Pravidla pro udržitelné služební cesty	Pravidla pro udržitelné služební cesty
	Optimalizovat vozový park (snížení počtu vozidel se spalovacím motorem)	Počet vozidel
	Podpora udržitelné dopravy - podpora motivovanosti zaměstnaných a studujících k využívání udržitelné dopravy - podpora infrastruktury pro udržitelnou dopravu	Počet aktivit/kampaní na podporu motivovanosti k udržitelné dopravě Počet zařízení k posílení infrastruktury pro udržitelnou dopravu

Budovy a infrastruktura

Rekonstrukce a výstavba budov a infrastruktury úzce souvisí s dalšími podoblastmi Strategie udržitelnosti ČZU, jejich správné zadání a provedení může významně přispívat například ke snížení spotřeby energií či vody. Realizace v této podoblasti je nutné plánovat v souladu se všemi třemi pilíři udržitelnosti (environmentálním, sociálním a ekonomickým) a zo-

hlednit přitom požadavky na dlouhodobou udržitelnost z pohledu celkového životního cyklu.

Při rozsáhlých rekonstrukcích budov a nové výstavbě by se mělo postupovat dle jednotně zvoleného systému pro hodnocení udržitelnosti budov.

Cíle a indikátory plnění v oblasti 3 – Budovy a infrastruktura		
Strategický cíl	Specifický cíl	Indikátor plnění
Všechny nově rekonstruované nebo nově postavené budovy se zahájením realizace po roce 2030 budou splňovat nejvyšší kritéria ve zvoleném certifikačním systému	Do roku 2026 vybrat ve spolupráci s certifikovanými externisty jednotný systém pro hodnocení udržitelnosti budov (např. BREEAM, LEED, DGNB), na jehož základě budou nastavena Pravidla pro udržitelnou výstavbu pro zakázky Do roku 2027 zavést Pravidla pro udržitelnou výstavbu s ohledem na strategické cíle, zahrnující minimalizaci strojního chlazení, využití přirozeného větrání, konstrukce s vysokou tepelnou stabilitou, rekuperaci a využití srážkových či odpadních vod	Pravidla pro vypisování zakázek pro rekonstrukce a výstavbu budov ke splnění udržitelnosti budov Počet zakázek realizovaných dle Pravidel pro udržitelnou výstavbu
Eliminovat přehřívání veřejných prostor a ploch ČZU	Zpracovat mapu přehřívání veřejných prostor a ploch a návrh opatření ke snížení přehřívání	Mapa a Návrh opatření ke snížení přehřívání veřejných prostor a ploch ČZU
Do roku 2030 bude veřejně přístupná informace o energetické náročnosti všech budov ČZU včetně Průkazu energetické náročnosti budov (PENB) na webových stránkách ČZU	Kontrola správnosti vyvěšení jednotlivých PENB dle legislativní povinnosti	Zveřejnění PENB na webových stránkách
Do roku 2030 digitalizovat Facility management včetně běžné správy, provozu a dálkového sledování toku energií, a to včetně procesu nahlašování závad v areálu ČZU	Nastavení kanálu pro elektronické nahlašování (založení informace a požadavky na opravu)	Elektronický formulář s předáním závady na příslušné středisko odpovědné za správu budov a areálu
Zajistit optimální vnitřní prostředí všech budov ČZU pro pobyt a činnost osob do roku 2030	Provést kontrolní kontinuální měření v průběhu 12 měsíců v provozech spojených s pobytem a činností lidí (výukové, administrativní a provozní činnosti) – relativní vlhkost vzduchu, podíl CO ₂ složky, VOC, PM, tepelná pohoda Instalovat, provozovat a udržovat v odpovídající funkčnosti řízené větrání	Výsledek měření k zajištění optimálního prostředí a návrh opatření k nápravě s ohledem na energetickou efektivitu Podíl vybavenosti budov řízeným větráním

Hospodaření s vodou a modrozelená infrastruktura

Udržitelné nakládání s vodou znamená efektivní využívání vodních zdrojů s minimalizací dopadů na životní prostředí. ČZU cíleně a dlouhodobě zavádí úsporná opatření pro snižování spotřeby vody a buduje v areálu kampusu tzv. modrozelenou infrastrukturu (zelené střechy a stěny doplněné akumulačními a retenčními nádržemi na zadržení a znovuvyužití nebo zpomalení odtoku dešťové vody či vodní prvky k podpoře nových ekosystémů a biodiverzity). Většina rekonstruovaných budov a všechny od roku 2021 nově postavené budovy mají instalované zelené střechy.

Celkem se v současné době nachází zelená střecha na devíti budovách (FTZ, Aula, Energocentrum, PES, MCEV II, FŽP, FLD, Hi-Tech a VCZZP), okruh šedé vody je využíván v budově Auly, FTZ, PES a koleje G, retenční nebo akumulace dešťových vod pro jejich využití k závlaze zelených ploch, pro zpětný odběr nebo pozvolné zasakování do půdy (zasakovací galerie, vsakovací objekty, vrty a šachty, jímky s postupným odtokem apod.) jsou instalované celkem na patnácti budovách a třech velkokapacitních parkovištích. Další nádrže jsou v současné době realizovány na parkovišti před budovou PES.

Cíle a indikátory plnění v oblasti 3 – Hospodaření s vodou a modrozelená infrastruktura

Strategický cíl	Specifický cíl	Indikátor plnění
Snížit do roku 2030 spotřebu pitné vody o 15 % oproti spotřebě z roku 2023	Analýza vodního hospodářství: spotřeba, kvalita, dostupné zdroje (pitná, odpadní, srážková voda, ochrana vod) Realizační plán: odpovědné osoby a monitoring Zvýšení využití srážkové vody pro závlahu Úsporná SMART závlaha na základě půdní vlhkosti a předpovědi počasí	Analýza stavu vodního hospodářství Plán realizace opatření Spotřeba vody Nový systém pro závlahu
Implementace systému pro automatickou optimalizaci a řízení spotřeby vody včetně detekce úniků a havárií do roku 2030	Doplnění čidel pro monitoring spotřeby a objemu zadržené dešťové vody	Zavedení systému pro automatickou optimalizaci a řízení spotřeby vody

Odpady

ČZU má zavedený systém třídění odpadu s 22 stani-
novišti, včetně čtyř velkokapacitních míst pro plast,
papír, sklo a kovy, a nádobami na třídění v každém
patře budov (pro plast a papír). V areálu jsou také
sběrná místa na baterie, svítidla, elektroodpad a ne-
bezpečný odpad, ale informace o jejich umístění
nejsou dobře dostupné. Biologický odpad z údržby
areálu je z 80 procent kompostován či štěpkován,

v areálu jsou kompostéry a plánuje se moderní kom-
postárna. Přesto se celkové množství odpadu dlou-
hodobě nedaří snížit a směsný odpad stále obsahuje
vysoký podíl nevytříděných složek. Obecně lze kon-
statovat, že pro zlepšení stavu chybí malé nádoby
na tříděný odpad ve venkovních prostorách a lepší
informovanost o správném třídění.

Cíle a indikátory plnění v oblasti 3 – Odpady

Strategický cíl	Specifický cíl	Indikátor plnění
Snížit do roku 2030 množství odpadu, který je skládkován nebo energeticky využit v kategorii směsný komunální odpad o 20 % oproti množství vykázanému v roce 2023	Zvýšit motivovanost a edukaci studujících a zaměstnaných na ČZU (minimálně 1 aktivita ročně) Optimalizace infrastruktury pro odkládání tříděného odpadu v areálu ČZU do konce roku 2026	Množství odpadu Počet kampaní/aktivit k posílení motivovanosti a posílení povědo- mí o třídění a snižování odpadů na ČZU
Navýšit do roku 2030 o 10 % po- díl odpadu odevzdaného k recyk- laci oproti množství vykázanému v roce 2023	Zajištění odběru vytříděného od- padu v kategoriích plast a papír k recyklaci	Dodavatelsko-odběratelská smlouva na odběr tříděného odpadu papír/plast k recyklaci

Biodiverzita a mikroklima

Areál ČZU slouží jako edukační prostor a plocha městské zeleně, které umožňují přímý kontakt s přírodou a poskytují rekreační i sociální služby. Přibližně 60 procent areálu pokrývá většinou parková či zahradní vegetace, udržovaná často chemicky (herbicidey, insekticidey) a náročná na zálivku, zvláště v létě. K přehřívání přispívají velké parkovací plochy a centrální shromažďovací zóna. Úprava vegetace a plán údržby mohou pomoci dosáhnout cílů v oblasti biodiverzity, hospodaření s vodou a snížení přehřívání. Zelené střechy a stěny při správné péči zvyšují biodiverzitu a vzrostlé stromy slouží jako přirozená ochrana před klimatickými extrémami a přispívají k uhlíkové bilanci.

ČZU se od roku 2023 účastní ICA BioBlitz, mezinárodního mapování biodiverzity kampusů, kde byl zaznamenán výskyt ohrožené okrotice bílé (*Cephalanthera damasonium*) a hnízdní kolonie jiříček obecných (*Delichon urbicum*), jejichž ochrana zatím není při rekonstrukcích budov řešena. Do roku 2025 proběhne biologický průzkum zahrnující opatření pro podporu biodiverzity, odstranění invazních druhů a ekologických pastí a propojení migračních tras s okolní krajinou.

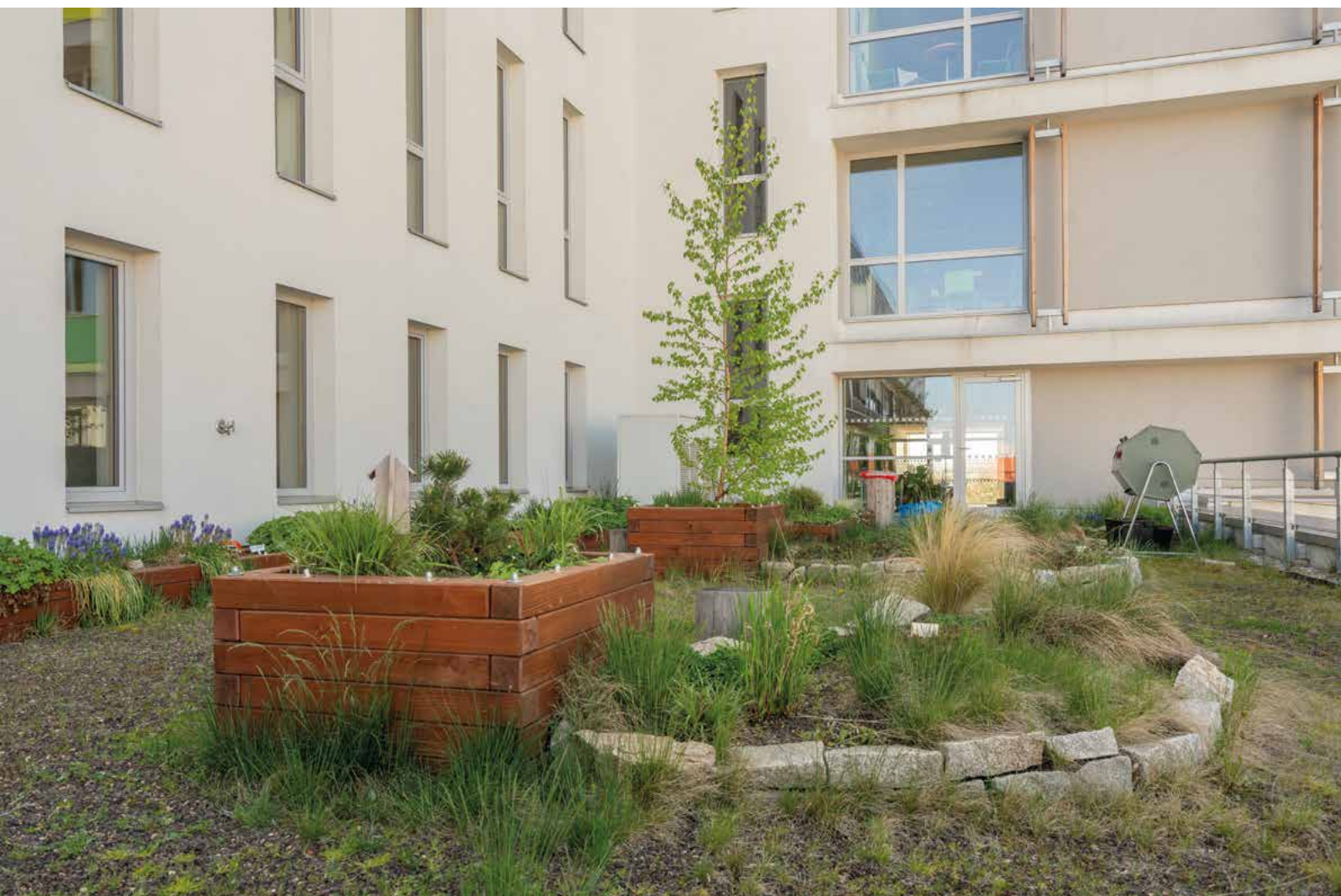
Cíle a indikátory plnění v oblasti 3 – Biodiverzita a mikroklima

Strategický cíl	Specifický cíl	Indikátor plnění
Udržet/posílit biodiverzitu kampusu ČZU do roku 2030 (na základě výsledků biologického průzkumu provedeného do konce roku 2025)	V rámci rekonstrukcí budov zohlednit hnízdění ptactva či netopýrů a vhodnými opatřeními podpořit obnovu hnízdění po rekonstrukci budov	Počet opatření pro obnovu a podporu hnízdění ptactva a netopýrů po rekonstrukci budov Počet biotopů s velkým významem pro podporu biodiverzity Počet biotopových stromů ¹⁾ v areálu ČZU
Do konce roku 2025 dokončit Biologický průzkum areálu ČZU	Do Plánu realizace opatření Strategie udržitelnosti pro rok 2027 zapracovat navržená opatření dle výsledků Biologického průzkumu	Biologický průzkum včetně návrhu opatření Opatření pro posílení biodiverzity v areálu ČZU zahrnutá v Plánu realizace Strategie udržitelnosti pro rok 2027

¹⁾ Biotopový strom – strom významný pro zvyšování biodiverzity; strom velkých dimenzí, ale i kmen a koruna s dutinami od ptactva, s trouchnivějšími dutinami na kmeni nebo koruně, silně rozbrázděnou kůrou, prasklinami a dalšími defekty.

Cíle a indikátory plnění v oblasti 3 – Biodiverzita a mikroklima		
Strategický cíl	Specifický cíl	Indikátor plnění
Do konce roku 2027 provést aktualizaci/zpracování Plánu údržby zeleně s ohledem na klimatickou změnu a opatření navržená v rámci Biologického průzkumu	Do roku 2030 provést likvidaci invazních druhů²⁾ s vysokým impaktem Od roku 2026 provádět ekologickou likvidaci plevelů na komunikacích a parkovacích plochách bez použití herbicidů (parou nebo 100% horkou vodou), v záhonech používat ekologicky šetrné prostředky (evidence použitých přípravků) Od roku 2026 omezit aplikaci glyfosátu v areálu ČZU, glyfosáty využít pouze k likvidaci invazních druhů	Plán údržby zeleně zohledňující navržená opatření z dokončeného Biologického průzkumu Zařízení k ekologické likvidaci plevelů na komunikacích a parkovacích plochách Nulový výskyt invazních druhů s vysokým impaktem dle Standardu SPPK D02 007 vydaném AOPK ČR Plocha obhospodařovaná bez použití minerálních hnojiv a chemických přípravků
Péče o vodní plochy – do roku 2030 zajistit přeměnu stávajících vodních ploch v areálu ČZU na přírodě blízké biotopy s litorální zónou zajišťující zasakování dešťových srážek a umožňující přirozenou migraci živočichů	Podpora původních druhů živočichů vázaných na vodní prostředí.	Nulový výskyt nepůvodních druhů ryb s vysokou predací ve vodních plochách v areálu ČZU

²⁾ Invazní druhy – invazní nepůvodní druhy s významným dopadem na Evropskou unii dle zákona 364/2021 Sb.

Oblast 4: Lidé, zdraví a sociální soudržnost

ČZU klade důraz na péči o zaměstnance a bezpečné prostředí. V roce 2021 získala ocenění HR Excellence in Research, které obhájila v roce 2024. Zavázala se k dodržování Evropské charty a Kodexu chování pro výzkumné pracovníky a naplňuje principy rovného přístupu a genderové rovnosti. Prostřednictvím Etického kodexu a Etické komise se ČZU zasazuje o respektující prostředí a zabývá se etickými otázkami ve výzkumu.

ČZU podporuje bezpečné sociální prostředí bez diskriminace a zavedla anonymní whistleblowing systém pro oznamování nevhodného chování. Péče o zaměstnance zahrnuje aktualizovaný Etický kodex, Akční plán HR Award a připravované Good Research

Practice Guidelines (GRPG). Zaveden byl onboarding systém a kariérní řád.

Nový intranet poskytuje přístup k interním předpisům a zjednodušuje administrativu prostřednictvím digitalizace. ČZU podporuje zdraví zaměstnanců a studentů, přičemž rozvíjí Strategii rozvoje sportu. Work-life balance je podporována flexibilními pracovními možnostmi, dětskou skupinou a výstavbou nových prostor. Centrum poradenských služeb ČZU nabízí psychologické, sociální, studijní a kariérní poradenství a rozvojové aktivity zaměřené na komunikaci a bezpečnost.

Cíle a indikátory plnění v oblasti 4 – Lidé, zdraví a sociální soudržnost		
Strategický cíl	Specifický cíl	Indikátor plnění
Poskytovat rovný přístup ke vzdělávání pro všechny	Zvýšit povědomí o činnosti Poradenského centra pro studenty se speciálními potřebami Do roku 2027 provést analýzu podpůrných opatření pro orientaci a pohyb tělesně, sluchově a zrakově postižených v areálu ČZU a navrhnout případná zlepšení	Zavedení informace o Poradenském centru do informačního systému a do informací pro přijímací řízení Analýza podpůrných opatření pro tělesně, sluchově zrakově postižené a návrh nápravných opatření
Podpora a inkluze akademických pracovníc/pracovníků v rámci péče o děti	Do roku 2027 zavést speciální pracovní prostor pro možnost mimořádné docházky do zaměstnání s dítětem	Společná pracovní místnost s dětským koutkem
Prevence nevhodných forem chování, genderově podmíněného chování, a podpora whistleblowingu na ČZU	Propagace anonymních kanálů pro nahlásování incidentů a edukace studujících a zaměstnaných na ČZU Edukace studujících a zaměstnaných ohledně nevhodných forem chování a genderově podmíněného chování	Počet propagačních kampaní a edukačních akcí Vytvoření online kurzů

Cíle a indikátory plnění v oblasti 4 – Lidé, zdraví a sociální soudržnost		
Strategický cíl	Specifický cíl	Indikátor plnění
Snížit riziko vyhoření a chronického stresu u studujících a zaměstnaných na ČZU	Uskutečnit minimálně tři edukační aktivity v oblasti duševního zdraví ročně Zvýšit povědomí o Poradenských službách na ČZU	Počet kurzů/workshopů Počet konzultací Poradenského centra ČZU
Podporovat zdravotní prevenci a zdravý životní styl	Edukace v uvedené oblasti Podpora aktivního životního stylu	Dny zdraví ČZU Sportovní den ČZU Počet benefitů na podporu pohybu a zdraví
Podporovat rozvoj well-beingu zaměstnaných a studujících prostřednictvím podpory zdravého pracovního a studijního prostředí a komplexních programů zaměřených na duševní a fyzické zdraví	Realizovat průzkum mezi zaměstnanými a studujícími za účelem identifikace jejich potřeb Zpracovat dostupné a vhodné preference vyplývající z výsledků průzkumu dostupných a vhodných pro implementaci v prostředí ČZU Zajistit programy na podporu duševního a fyzického zdraví (např. koučink, psychologická pomoc apod.; minimálně čtyři programy za kalendářní rok)	Výstupy z průzkumu preferencí Implementace vybraných preferencí na podporu well-beingu Realizované programy/kurzy zaměřené na osobní rozvoj
Zdokonalovat podmínky pro vyrovnávání genderových příležitostí	Vytvoření nového Plánu genderové rovnosti	Plán genderové rovnosti na ČZU 2026+

Oblast 5: Vztahy a spolupráce

Naplnění Cílů udržitelného rozvoje je složitý proces, který není možné realizovat bez spolupráce se všemi zainteresovanými osobami. Jedná se o osoby uvnitř i vně univerzity (např. firmy, obce a města, kraje). Bez synergie společného úsilí by byl podpořen efekt „černých pasažérů“.

Spolupráce při naplňování Cílů udržitelného rozvoje je významným znakem uskutečňování třetí role univerzity (jejího působení ve společnosti).

Komunity a partnerství

V rámci podpory spolupráce s místními komunitami, stakeholdery a potřebami praxe se bude ČZU podílet na udržitelném rozvoji místa a regionu vlastním výzkumem, sdílením vědeckých výsledků a podporou vzdělávání v oblasti udržitelného rozvoje, a to dle potřeb a požadavků, které vyplynou z budoucích smluv o spolupráci.

ČZU bude nadále rozvíjet partnerství vyplývající z již existujících členství v Asociaci společenské odpo-

vědnosti, které s sebou přináší sdílení dobré praxe a možnosti propojení a navázání dalších významných partnerství mezi členy asociace a sítě ELLS, která sdružuje evropské vysoké školy a napomáhá ke společné spolupráci v oborech managementu potravinových a přírodních zdrojů, zemědělských a lesnických věd, věd o životě, veterinárních věd a environmentálních věd.

Cíle a indikátory plnění v oblasti 5 – Komunity a partnerství		
Strategický cíl	Specifický cíl	Indikátor plnění
Do roku 2027 uzavřít memoranda o spolupráci se společnostmi či municipalitami působících v okolních lokalitách	Zvýšení motivovanosti studujících a zaměstnaných na ČZU k zapojení do lokálních projektů zaměřujících se na udržitelný rozvoj	Uzavřené memorandum o spolupráci Počet společných projektů na podporu udržitelného rozvoje
Spolupráce s neakademickým světem při osvětě a dalších aktivitách spojených s udržitelností	Posílit spolupráci s neakademickým sektorem (neziskovými organizacemi, veřejnou správou apod.) při realizaci osvětových aktivit Uzavření memorand o spolupráci na vybraných udržitelných tématech	Navázání partnerství, uzavření memorand (minimálně 5 subjektů) Realizace společných projektů (semináře, workshopy, kampaně apod.) s minimální účastí 50 osob

Dodavatelsko-odběratelské vztahy

ČZU je dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, povinna při nákupu služeb a materiálu postupovat podle principů odpovědného veřejného zadávání (dále jen OVZ), a zohledňovat kvalitu a technické parametry významné pro funkčnost a zahrnout jedno nebo více hledisek z pohledu udržitelnosti a odpovědnosti, jako jsou důstojné pracovní podmínky, dodržování sociálních a pracovních práv,

rovné příležitosti, dopady na životní prostředí, lokální původ, udržitelné materiály apod.

Dodavatelský řetězec je také jedním z významných producentů emisí CO₂, při měření uhlíkové stopy a plnění podmínek, stanovených ČZU může kladně přispět k jejímu snižování.

Cíle a indikátory plnění v oblasti 5 – Dodavatelsko-odběratelské vztahy		
Strategický cíl	Specifický cíl	Indikátor plnění
Zapojení dodavatelů do plnění Strategických cílů udržitelného rozvoje ČZU	Přijetí dobrovolných závazků (především provozovatelů na ČZU)	Počet podepsaných závazků
Vytvořit do roku 2027 standardy ČZU pro OVZ	Definice příležitostí ČZU v oblasti OVZ	Implementace a uplatňování standardů (podíl/počet OVZ)
Podpora dodavatelů, kteří praktikují udržitelné a ekologické postupy při výrobním procesu (výběr „udržitelných“ dodavatelů pro zakázky ČZU)	Zvýšení transparentnosti dodavatelů při nákupech (přístup dodavatelů k vlastní udržitelnosti) Tvorba seznamu udržitelných aktivit, které musí dodavatel realizovat	Podíl udržitelných dodavatelů v portfoliu

Charita a podpůrné činnosti pro lidi v nouzi

ČZU si uvědomuje svou roli ve společnosti a je jejím cílem budovat společensky odpovědnou komunitu. Z tohoto důvodu zařadila mezi své strategické cíle také podporu dárcovství a charity.

V současnosti se ČZU zapojuje např. do Národní sbírky potravin, podporuje pořádání charitativního běhu pro matky samoživitelky nebo dobrovolnickou akci Uklidme Česko! Fakulta lesnická a dřevařská dlouhodobě podporuje společnost DUHA pomáhá-

jící lidem s mentálním znevýhodněním (každoročně zakoupí originál obrazu od Nadace DUHA a využije ho jako vzor pro novoročenky v rámci projektu Novoročenky, které pomáhají). K vyššímu zapojení do dobrovolnických a charitativních akcí však chybí jednotný koncept, cílená propagace a posílení motivovanosti zaměstnaných a studujících na ČZU (akcí se účastní pouze jednotky až nízké desítky studujících a zaměstnaných na ČZU).

Cíle a indikátory plnění v oblasti 5 – Charita a podpůrné činnosti pro lidi v nouzi		
Strategický cíl	Specifický cíl	Indikátor plnění
Založení dobrovolného sbírkového fondu ČZU na podporu charitativních projektů	Propagace sbírkového fondu ČZU Výběr podporovaných charitativních projektů	Počet propagačních kampaní a aktivit Objem vybraných a poskytnutých financí
Podpora veřejně prospěšných aktivit v souladu s posláním a zaměřením ČZU	Zřídit transparentní nástroj pro zajištění dlouhodobé a udržitelné podpory veřejně prospěšných aktivit	Nadační fond ČZU
Zvýšení motivovanosti studujících a zaměstnaných na ČZU k zapojení do dobrovolnické činnosti a charity	Uzavřít partnerství se třemi neziskovými organizacemi do roku 2026 Pořádat minimálně tři charitativní akce ročně Realizovat minimálně tři kampaně na podporu dárcovství ročně Výběr podpořených organizací/ jednotlivců	Počet účastníků zapojených v dobrovolnických aktivitách ČZU (ročně) Počet podpořených organizací/ jednotlivců (ročně) Počet akcí (ročně) Počet kampaní (ročně)
Založení fondu ČZU pro bezúročné půjčky na 1 rok při ztrátě ekonomicky přispívajícího rodinného příslušníka	Založit a provozovat fond Komunikovat možnost využití půjčky v rámci organizace	Objem poskytnutých financí (ročně) Počet podpořených (ročně)

4 / Závěr

Strategie udržitelnosti ČZU pro období 2025+ usiluje o integraci udržitelných principů ve všech hlavních oblastech univerzitní činnosti, včetně vědy, výzkumu, vzdělávání a provozních procesů. Aktualizovaná strategie reaguje na závazky ČZU podle Agendy 2030 a Zelené dohody a zaměřuje se na snižování uhlíkové stopy, energetický management, odpadové hospodářství, biodiverzitu, mikroklima a společenskou odpovědnost prostřednictvím těchto klíčových opatření:

Integrace udržitelnosti do vzdělávání a výzkumu:

ČZU plánuje rozšířit vzdělávací programy zaměřené na udržitelnost a posílit výzkum v oblastech ochrany přírody, zemědělství a potravinové bezpečnosti. Strategie zahrnuje zvýšení počtu studijních programů s orientací na udržitelnost a spolupráci s mezinárodními organizacemi, jako je ELLS.

Energetická efektivita a modrozelená infrastruktura:

Cílem strategie je snížit celkovou spotřebu, podpořit obnovitelné zdroje energie, a to včetně fotovoltaických systémů, chytrého řízení energetických zdrojů a hospodaření s dešťovou vodou. Důraz je kladen na zelené střechy a akumulční nádrže pro zlepšení mikroklimatu a podporu biodiverzity.

Odpovědné zadávání veřejných zakázek (OVZ):

ČZU zavádí standardy OVZ, které zohledňují sociální a ekologické aspekty, s cílem spolupracovat s dodavateli respektujícími zásady udržitelnosti a podporovat cirkulární ekonomiku v rámci univerzitního provozu.

Spolupráce s komunitami a zvyšování povědomí:

ČZU posiluje spolupráci s komunitami a průmyslovými partnery na projektech zaměřených na osvětu a udržitelný rozvoj.

Well-being a zdravé pracovní prostředí:

Strategie zdůrazňuje podporu zdraví a pohody zaměstnanců a studentů prostřednictvím poradenských služeb a programů na podporu duševního i fyzického zdraví, čímž zajišťuje bezpečné a příjemné prostředí pro akademickou i profesní činnost.

Seznam zkratek

Seznam zkratek	
BREEAM	Building Research Establishment Environmental Assessment Method (Standard postupů v oblasti navrhování budov s důrazem na trvalou udržitelnost)
CPS	Centrum poradenských služeb
CSR	Corporate Social Responsibility (Společenská odpovědnost firem)
CSRD	Corporate Sustainability Reporting Directive (Směrnice o vykazování podnikové udržitelnosti)
ČŽV	Celoživotní vzdělávání
ČSN	Česká státní norma
ČSN EN ISO	Česká verze mezinárodní normy (převzaté Evropskou komisí pro normalizaci)
ČZU	Česká zemědělská univerzita v Praze
DGNB	Deutsche Gesellschaft für Nachhaltiges Bauen (Německá rada pro trvale udržitelnou výstavbu)
ELLS	Euroleague for Life Sciences
FLD	Fakulta lesnická a dřevařská
FTZ	Fakulta tropického zemědělství
FVE	Fotovoltaická elektrárna
FŽP	Fakulta životního prostředí
IoT	Internet of Things (Internet věcí)
ISO	International Organization for Standardization
LEED	Leadership in Energy and Environmental Design (Certifikace ekologického stavitelství)
MCEV	Mezifakultní centrum environmentálních věd
OSN	Organizace spojených národů
OVZ	Odpovědné zadávání veřejných zakázek
OZE	Obnovitelné zdroje energie
PENB	Průkaz energetické náročnosti budovy
PES	Pavilon environmentálních studií
PM	Particulate Matter (polétavý prach neboli pevné částice menší než 10 µm)
SDGs	Sustainable Development Goals (Cíle udržitelného rozvoje OSN)
SPPK	Standarty péče o přírodu a krajinu
SZ ČZU	Strategický záměr vzdělávacích, tvůrčích a dalších činností České zemědělské univerzity v Praze na období od roku 2021
SZ MŠMT	Strategický záměr ministerstva školství pro oblast vysokých škol
U3V	Univerzita třetího věku
VCZZP	Výukové centrum zpracování zemědělských produktů
VOC	Volatile Organic Compound (těkavá organická látka)

Česká zemědělská
univerzita v Praze

Strategie udržitelnosti ČZU 2025+

Aktualizace Strategie udržitelnosti 2030 České zemědělské univerzity v Praze

Vydala Česká zemědělská univerzita v Praze, Kamýcká 129, 165 00 Praha Suchbát

Podle podkladů zpracovala: prof. Ing. Eva Vlková, Ph.D., Oddělení rozvoje a udržitelnosti, Rektorát ČZU

Jazyková korektura: Dana Packová

Autor fotografií: archiv ČZU

Grafická úprava, obálka a sazba: J2K s.r.o., Topolská 2001, 252 28 Černošice

Tiskárna: J2K s.r.o., Topolská 2001, 252 28 Černošice

ISBN 978-80-213-3444-1

1. vydání

Bez písemného svolení vydavatele a ostatních vlastníků autorských práv nesmí být tato publikace jako celek ani po částech rozmnožována a přenášena – mechanicky, fotokopírováním ani magnetickým záznamem.

© Česká zemědělská univerzita v Praze, 2024